

**สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้เรื่อง
แนวทางการจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์จำลอง SBL
ณ ห้องประชุมชั้น ๒ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา**

อาจารย์นิสาชล สุขแก้ว

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หุ่นมนุษย์จำลอง (Simulation-Based Learning : SBL) เป็นกระบวนการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนใช้ในการช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นหรือจำลองสถานการณ์คล้ายผู้ป่วยจริง ผู้เรียนได้ฝึกบทบาท และมีปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ที่มีสภาพคล้ายความเป็นจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ และฝึกทักษะก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ ลดภาวะความเครียดและความวิตกกังวลก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานจริงบนหอผู้ป่วย การจัดการเรียนการสอนวิธีนี้เชื่อว่า จะทำให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนการดูแลผู้ป่วยมาก่อน กลุ่มวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา จึงได้เริ่มใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชา การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ ๒ และการพยาบาลผู้ใหญ่ และนำมาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติ และผู้ที่ไปฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์จำลอง SBL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์มีความรู้และสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และมีสมรรถนะในการดูแลผู้ป่วย

สถานการณ์จำลองหรือเรียกสั้นๆ ว่า Scenario เป็นองค์ประกอบเริ่มต้นของการจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์เสมือนจริง เพราะจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เลือก รูปแบบ ขั้นตอนที่เหมาะสม เขียนเนื้อหา รายละเอียดที่แสดงถึงมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ การดูแลแบบองค์รวม วัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมเสมือนจริง ปลอดภัย กระตุ้นการเรียนรู้ และเหมาะสมกับระดับผู้เรียน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองคือ ความรุนแรงของสถานการณ์ (Acuity) และมีผลกระทบต่อผู้ป่วยและความบ่่อยที่จะเกิดของสถานการณ์นั้นๆ (Opportunity) โดยหลักการสร้างและพัฒนาสถานการณ์จำลองควรยึดหลัก ๓P ได้แก่ ๑. Purpose วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๒. Participant ระดับประสบการณ์ของผู้เรียน และ ๓. Process การเลือกสิ่งจำลองการพัฒนาสถานการณ์จำลองชั้นเรียน (Simulation class)

แนวปฏิบัติในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนด้วย SBL

๑. กระตุ้นให้อาจารย์มีทัศนคติที่ ต่อการจัดการเรียนการสอนด้วย SBL
๒. ให้ความรู้กว้างๆ (Overview) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วย SBL ด้วยการจัดประชุมให้ความรู้
๓. ให้ความรู้เรื่องการออกแบบโจทย์สถานการณ์ (Scenario/ Simulated Clinical Experience) เพื่อใช้กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔. ให้ความรู้เรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วย SBL : เทคนิคการสอน ขั้นตอนการสอน บทบาทครู บทบาทผู้เรียน

๕. อาจารย์นำโจทย์สถานการณ์ (Scenario) ไปใช้สอนจริงในรายวิชา

๖. ประชุมเสวนากลุ่ม (Focus group) เพื่อถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน

๗. ให้ความรู้เรื่องการวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอนด้วย SBL

๘. อาจารย์นำโจทย์สถานการณ์ (Scenario) และใบประเมิน ไปใช้ประเมินผลผู้เรียนในรายวิชา

๙. ประชุมเสวนากลุ่ม (Focus group) เพื่อถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน

๑๐. นำองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้เพิ่มเติม และนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

จากการเข้าร่วมประชุมแนวทางการจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์จำลอง SBL ในครั้งนี้ ทำให้ได้ความรู้และเข้าใจการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้สถานการณ์จำลอง SBL เพิ่มมากขึ้น โดยได้แนวทางในการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้มากขึ้น และสามารถนำข้อเสนอแนะจากผู้มีความรู้ มาใช้ในการพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอนแบบ SBL เพื่อให้ได้คุณภาพแก่นักศึกษาและความปลอดภัยกับผู้ช่วยให้มากที่สุด